

ת"פ 6474/09/18 - מדינת ישראל נגד פלונית

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 6474-09-18 מדינת ישראל נ' פלונית

בפני כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ניר בינשטוק

נגד הנאשמת פלונית
ע"י ב"כ עו"ד בצלאל אביטבול

החלטה

האם ניתן לפסוק שכר טרחה לנאשמת שכתב האישום בעניינה בוטל בטרם מענה?

רקע

הנאשמת הואשמה ביום 4.9.2018 (בעת היותה כבן 76) בביצוע עבירה של תקיפת סתם כלפי בן זוגה (כבן 71 בעת האירוע). נטען, כי בעקבות ויכוח בין בני הזוג עקב רצון המתלונן לישון על הספה, אחזה בו הנאשמת בידיה באמתו השמאלית, ונתנה לו מספר אגרופים באיזור הצלעות מתחת לבית החזה בצדו השמאלי. יצוין בני הזוג היו נשואים תקופה קצרה והתגרשו.

ביום 21.1.2019 התקיים דיון בהיעדר הנאשמת, שכן לא אותרה והדיון נדחה לצורך איתורה. כך היה גם ביום 24.6.2019 וביום 25.11.2019. ביום 28.10.2020 הותלו ההליכים בשל היעדר איתורה של הנאשמת ואי-זימונה לדיון. ביום 22.11.2020 חודשו ההליכים והנאשמת התייצבה לדיון יחד עם בא-כוחה עו"ד בצלאל אביטבול. באי כוח הצדדים באו בדברים והדיון נדחה לצורך מיצוי ההדברות ביניהם, והגשת בקשה בכתב מטעם הסניגור שתוגש לתביעה. ביום 30.12.2020 התקיים דיון נוסף והתברר, כי בקשת הסניגור לסגירת התיק לא הגיעה למאשימה, ובמהלך מו"מ שהתנהל ברקע הדיון, לא הגיעו הצדדים להסכמות. הוסכם כי הבקשה תוגש לבית המשפט, המאשימה תגיב לה בכתב ובית המשפט יכריע בה בדיון הבא.

ביום 10.1.2021 נעתרתי לבקשת המדינה, והוריתי על ביטול כתב האישום טרם מתן מענה, מכוח סעיף 94(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (החסד"פ).

הבקשה שלפניי

ביום 25.1.2021 הגיש הסניגור בקשה לפסוק לנאשמת שכר טרחה בהתאם לסעיף 80 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (חוק העונשין). הסניגור טען, כי לא היה מקום להגיש את כתב האישום לכתחילה נוכח נסיבותיה האישיות של הנאשמת (ניצולת שואה שעלתה לפני מספר שנים ארצה ונוכח גילה המתקדם ומצבה הנפשי). כמו כן טען, כי בתיק לא קיימת

תשתית ראייתית מספקת למיוחס לנאשמת, שעה שהמתלונן עצמו מודה, כי שבר את הטלפון של הנאשמת כי לא רצתה שתזעיק את המשטרה. עוד טען, כי עצם הגשת כתב האישום נגד הנאשמת בלבד ולא נגד המתלונן, היא בגדר אפליה פסולה, ובסיכומו של דבר, אין עניין לציבור בהגשת כתב האישום בנסיבות שתוארו.

ביום 28.1.2021 הגיבה המדינה באמצעות בא-כוחה, עו"ד ניר בינשטוק. התובע טען, כי הבקשה הוגשה בחוסר תום לב ובניגוד להוראות סעיף 80 לחוק העונשין, שכן הנאשמת **לא זוכתה** וכתב האישום לא בוטל מכוח סעיף 94(ב) לחסד"פ. מכאן שלתפיסת המדינה, בקשת הנאשמת אינה עונה על תנאי היסוד של סעיף 80.

ביום 10.2.2021 השיב הסיניגור לתגובת המאשימה וטען, שבאופן מהותי ניתנה תשובה לאישום בעצם הגשת הבקשה למחיקת ההליך וקיומן של שתי ישיבות סביב שאלה זו. מכאן שלטעמו, ובצירוף טענותיו הקודמות, עמדה הנאשמת בדרישות סעיף 80.

דין והכרעה

לאחר ששקלתי בדבר, נחה דעתי כי דין הבקשה להידחות.

סעיף 80(א) לחוק העונשין קובע שני מצבים שבהם תיתכן שקילת פסיקת פיצויים. המצב הראשון מחייב את **זיכוי** של הנאשם מכתב אישום או מקובלנה, בתנאי "שלא היה יסוד להאשמה", או ש"התקיימו נסיבות אחרות". המצב השני נעוץ בביטול כתב האישום מכוח סעיף 94(ב) לחסד"פ.

סעיף 94(א) לחסד"פ קובע, כי "**חזר בו תובע מאישום לפני תשובת הנאשם לאישום, יבטל** בית המשפט את האישום". להבדיל מכך הסיפא לסעיף קובע, כי "**חזר בו** [תובע] לאחר מכן [לאחר התשובה לאישום], **יזכה** בית המשפט את הנאשם מאותו אישום". סעיף 94(ב) דן באפשרות של **ביטול** כתב האישום בהסכמת התובע בכל זמן עד למתן הכרעת דין.

פסק הדין המנחה בעניין פרשנות הסעיף הוא ע"פ 4466/98 **דבש** נ' **מ"י** (מיום 12.1.2002) שם ציין כב' השופט חשין בפסקה 7 לפסק-דינו:

"ניסוחה של הוראת סעיף 80 לחוק העונשין אינו ניסוח מוצלח ביותר, ואולם עיון בה יגלה לנו בבירור מה מִסָּר שולחת היא לעברנו. שני תנאים חייבים להתקיים, ואם נתקיימו השניים רשאי בית-משפט לחייב את המדינה לשלם פיצויים לפלוני שהיה נאשם במשפט פלילי ולשפוטו בגין הוצאות שעמד בהן במשפטו. ואלה הם התנאים: אחד, כי פלוני עמד לדין פלילי **ויצא זכאי בדינו**... אותו דין יחול במקרה שבו בוטל אישום כהוראת סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (חסד"פ), קרא: במקום שבו ביטל בית-משפט כתב-אישום בהסכמת התובע והנאשם אף לאחר תשובת הנאשם לכתב-האישום. שניים, בְּרָאוּת בית-המשפט אחד משני אלה: אחד, "שלא היה יסוד להאשמה", ושניים, במקרה שבו "ראה" בית-המשפט "נסיבות אחרות המצדיקות זאת". **בעוד אשר התנאי האחד - זיכוי של נאשם בדין או ביטול כתב-אישום על-פי סעיף 94(ב) לחסד"פ - תנאי פורמאלי ונוקשה הוא,**

התנאי השני תנאי גמיש הוא בתחומי התפרש.ותו. בעיקר אמורים הדברים בראש השני שלתנאי השני, באותן "נסיבות... המצדיקות" חיוב המדינה בפיצוי ושיפוי. אלו הן "נסיבות... המצדיקות" פיצוי ושיפוי, ואימתי ישתכנע בית-משפט כי אמנם נתקיימו נסיבות ה"מצדיקות" פיצוי ושיפוי? החוק עשה את בית-המשפט - במפורש - מחוקק-משנה, והשאלה אינה אלא כיצד ידריך עצמו בית-המשפט ולא יחטא. מושג ה"צדק", וכמותו מושג "הנסיבות המצדיקות" פיצוי ושיפוי, כזה כן זה" (ההדגשות הוספו).

בנוסף, יש להפנות לע"פ 853/19 **מור נ' מ"י** (מיום 07.11.2019) שם קבעה כך כב' השופטת ברק-ארז בפסקה 5 לפסק-דינה:

"הטעמים העומדים ביסודו של סעיף 80 לחוק העונשין נדונו בהרחבה בפסק הדין המנחה שניתן בע"פ 4466/98 דבש נ' מדינת ישראל... בקצרה ייאמר כי סעיף זה מבקש לאזן בין האינטרסים של הנאשם, אשר זכויות היסוד שלו לחירות, לכבוד ולפרטיות הוגבלו, לבין האינטרס הציבורי בהעמדתם של עבריינים לדין ובשימוש נאות בכספי ציבור... לכן **הודגש כי יש להקפיד על כך שפסיקת פיצויים בהתאם לסעיף 80 לחוק תיעשה במקרים מתאימים בלבד**..." (ההדגשות הוספו).

נוכח התיאור העובדתי שנכלל ברקע החלטה זו ובחינת הפרוטוקולים, ניתן להבין, כי בשני הדיונים בהם נכחו הנאשמת ובא-כוחה, **לא נמסרה תשובה לאישום**, אלא הדין התרכז במו"מ שבין הצדדים. בדיון מיום 22.11.2020 הוסכם, כי הסניגור יגיש בקשת סגירה למאשימה וזו תשקול אותה, ובדיון מיום 30.12.2020 התברר כי הבקשה לא הגיעה ליעדה. הצדדים לא הגיעו להסכמה, ולכן הוריתי לסניגור להגיש טענותיו המקדמיות בכתב כשנקבע שההכרעה בהן תינתן בדיון הבא. אלא שבעבור כעשרה ימים, וטרם הגשת הטענות המקדמיות, הודיעה המאשימה על חזרתה מן האישום.

מקובלת עלי עמדת המאשימה, כי הודעתה על חזרה מאישום ניתנה טרם המענה לכתב האישום.

לצורך הכרעה בהליך לפי סעיף 80 לחוק העונשין, נדרש בית המשפט **לצמצם את הפרשנות** הניתנת לאותם "מקרים מתאימים בלבד". בענייננו, מקובלת עלי הפרשנות המצמצמת ולפיה, אין בדיונים שהתקיימו לפניי להוות מתן תשובה לאישום. מכאן, שלא מתקיים תנאי הבסיס של הסיפא לסעיף 80 - הנאשמת **לא זוכתה בדיון, אלא כתב האישום נגדה נמחק**. בהקשר זה אפנה לספרו של המלומד כב' השופט יעקב קדמי, שם צוין, כי "כל הנראה, בשל שלב הביטול [המוקדם], לא ישמש בסיס לתביעת פיצויים כאמור בסעיף 80 לחוק העונשין" [יעקב קדמי, **על סדר הדין בפלילים** - חלק שני כרך א', הוצאת דיונון (תשס"ט-2009), עמ' 953].

מטעם זה, לא מצאתי לאמץ את הגישה המרחיבה שהוצגה ע"י הסניגור בת"פ (ראשל"צ) 11277-03-10 **מ"י נ' אנטילי** (מיום 7.2.2012) ומנגד מצאתי לאמץ את האמור בת"פ (ק"ג) 37551-04-16 **מ"י נ' דוידוביץ ואח'** (מיום 16.4.2018).

מעבר לדרוש אציון, כי גם הייתי מקבל את טענת הסניגור בדבר העמידה בתנאי הראשון, הרי שלא מצאתי שנסיבות ההעמדה לדין היו משוללות יסוד בהתחשב בחומר הראיות שהוא עצמו צירף, אשר מבסס ראיות לכאורה למיחוס

לנאשמת, בהתחשב בדברי המתלונן והחבלה שצולמה ומצוינת בהערת החוקרת, המהווה על פניו, חיזוק לעדותו, כמו- גם אי-הכחשת הנאשמת את העובדה שאחזה במתלונן בידו.

אכן, נסיבותיה האישיות של הנאשמת מורכבות, ולטעמי, פעלה המאשימה כראוי כשביטלה את כתב האישום לאחר ששבה ובחנה את עמדתה, ועשתה זאת בנפש חפצה ובלב פתוח.

על-כן הבקשה נדחית.

זכות ערעור מכוח סעיף 80(ג) לחוק העונשין, דהיינו, בתוך 45 יום מהיום.

נא לשלוח לצדדים.

ניתנה היום, ט"ז ניסן תשפ"א, 29 מרץ 2021, בהעדר הצדדים.